

مادران به عنوان اولین و بلندمدت‌ترین اثرگذاران بر هویت فرزندان خود از قابلیت ویژه‌ای در کتاب خوان بار آوردن افراد یک جامعه برخوردارند که این قابلیت زمانی برای فرزندان نشان و جامعه سازنده است که از آن استفاده کنند و خواننده مداوم بودن را در شخصیت خود حفظ کنند تا به فرزندان نشان نیز سرایت دهند

دکتر مهتاب علی‌نژاد
جامعه‌شناس

هنگامه

عکس تزئینی است

زنان دانا حرکت اجتماعی به سوی توسعه را شتاب می‌دهند

بیشتر بخوانیم تا از بچه‌ها کم نیاوریم

چند خانم میان سال در اتاق انتظار پزشک موبایل هایشان را کنار یکدیگر گرفته بودند و یکی شان که مشخص بود به دنیای فناوری بیش از بقیه مسلط است، در حال توضیح دادن روش‌های جست‌وجوی پی‌دی‌اف رمان‌های ایرانی بود و در کنار آن توضیح می‌داد که چه گونه با استفاده از اینترنت می‌شود در کمتر از ۱۰ دقیقه چند دستور متعدد طبع مر بای آلبالو را پیدا و با هم مقایسه و با خواندن نظر کاربران معایب و محاسن دستور پخت‌های مختلف را ارزیابی کرد. یکی از خانم‌ها پرسید: برای روان‌شناسی کودک هم می‌توانیم کتاب پیدا کنیم؟ من یک دختر چهارساله دارم. بچه‌های امروزی روش‌های امروزی برای تربیت شدن می‌طلبند، مشغول جست‌وجوی کتاب روان‌شناسی کودک و نوجوان بودند و با صدای بلند تیتربازی را که می‌دیدند می‌خواندند و با هر تیتربازی که مواجه می‌شدند هیجان زده می‌گفتند: این هم باید جالب باشد! می‌شود همه‌شان را دانلود کرد؟ روش‌های کاهش استرس، این مثلا برای دختر من خوب است. امسال باید برای کنکور آماده شود. من هم به اندازه او استرس دارم. این را هم دانلود کنیم. وقتی گفتم این پویایی و ذوق شما باعث شادی می‌شود و چه خوب که از موبایل‌هایتان این طور مفید استفاده می‌کنید، انگار که قند توی دلشان آب شده باشد، لبخندی زدند و گفتند: چاره چیست؟ زمانه عوض شده است. اگر بخواهیم از بچه‌هایمان کم نیاوریم و حرفی برای گفتن به آن‌ها داشته باشیم باید بیشتر بخوانیم و بیشتر بدانیم. البته مشغله‌های خانه‌داری، همسر داری و همراهی با بچه‌های مدرسه‌ای و کنکوری زمان ما را تقریباً پر کرده است. نمی‌توانیم همه‌جا یک کتاب با خودمان راه ببریم. این طور که می‌گویند، پی‌دی‌اف کتاب‌ها را می‌شود با قیمت مناسب‌تر گرفت و همه‌جا روی موبایل همراه داشت، امکان بسیار خوبی برای ما مادران پرمشغله است.

گنج‌های دانایی روی تلفن همراه

زندگی در دنیای امروز به رسانه‌های مجازی گره خورده است. دلایل متفاوتی نظیر در دسترس بودن، کم حجم بودن و حمل ساده موبایل، سرعت دسترسی به پاسخ آنچه در جست‌وجویش هستید از طریق جست‌وجوگرهایی نظیر گوگل، همه و همه، سبب شده است آموختن از طریق رسانه‌های اینترنتی از مقبولیت عام برخوردار باشد. حتی برخی مادران کتاب‌خوان امروزه به دلیل افزایش صعودی قیمت کتاب به خرید پی‌دی‌اف کتاب مورد نظرشان از اینترنت اقدام می‌کنند و با داشتن پی‌دی‌اف روی تلفن همراه می‌توانند در لحظه‌های کوچک فراغت بین روزمرگی هایشان مثلاً زمانی که در مترو یا اتوبوس ناچار هستند تا رسیدن به مقصد شکم‌هایشان را با یک پخت مر با و غذا همان طور که در آشپزخانه هستند به خوانش کتاب یا مطلب مورد علاقه‌شان بپردازند. زنان فعال و مشتاق فراگرفتن اطلاعات تازه زمان را از دست نمی‌دهند. اگرچه

حس و حال در دست گرفتن کتاب‌های چاپی دنیای ذهنی گسترده‌تری دارد و باعث می‌شود یک مادر خسته از روزمرگی ساعتی را نیز به خودش اختصاص دهد و در گوشه‌ای دنج از خانه بنشیند چای بنوشد و کتاب بخواند اما واقعیت اجتماعی اقتصادی امروز جامعه ما به گونه‌ای است که زمان برای فراغت‌های کتابخوانی بسیار کمتر از گذشته است.

داناتر شدن را در آغوش بگیرید

آنچه در روزمرگی‌های عصر دیجیتال اهمیت دارد این است که خواندن و آموختن از متن زندگی مادران که مسئولیت پرورش دادن را بر عهده گرفته‌اند خارج نشود. حال اینکه خواندن را از طریق کتاب چاپی، مجلات یا روزنامه پیگیر باشند یا از طریق موبایل هایشان، امری انتخابی است که با توجه به شرایط زندگی و مشغله‌هایشان انجام می‌دهند. با این حال، در سبک زندگی بسیاری از مادران جای خالی مطالعه روزانه یا حتی هفتگی حفره وسیع و عمیقی است که آثار خود را در شخصیت و هویت فرزندان که تربیت کرده‌اند نشان می‌دهد. مادران به عنوان اولین و بلندمدت‌ترین اثرگذاران بر هویت فرزندان خود از قابلیت ویژه‌ای در کتاب خوان بار آوردن افراد یک جامعه برخوردارند که این قابلیت زمانی برای فرزندان نشان و جامعه سازنده است که از آن استفاده کنند و خواننده مداوم بودن را در شخصیت خود حفظ کنند تا به فرزندان نشان نیز سرایت دهند. مسیر توسعه پایدار یک جامعه از دانایی می‌گذرد. هرچه جمعیت یک جامعه داناتر باشند، رفتارهای خردمندانه‌تری دارند و مسیر دانایی از خواندن عبور می‌کند. اهمیت جدی گرفتن متعهد بودن به خواندن و آموختن از طریق مطالعه امری است که باید از کودکی در وجود فرزندان درونی شود. اگرچه مادران بسیاری با کتاب قصه‌های کودک، فرزند را با کتاب آشنا می‌کنند، متأسفانه چون خودشان عادت به مطالعه ندارند یا کمتر از آنچه باید، نمود مادر اهل کتاب بودن را در خانواده بروز می‌دهند، فرهنگ مطالعه برای اکثریت کودکان ایرانی با بزرگ شدن و فاصله گرفتن از کتاب‌های کودکانه، درونی نمی‌شود و در تلاطم روزمرگی‌های بزرگ شدن هایشان جایگاه خواندن و دانستن از طریق مطالعه گم می‌شود.

بادبان‌ها را بکشید و حرکت کنید

اولین نمود ظاهری یک مادر خردمند که به دانستن گرامی داشته می‌شود، داشتن یک قفسه کوچک کتاب در کنار گنج‌های ظروف و دکوری‌های زینتی منزل است. آیا در کنار دکوری‌هایی که برای زیباسازی منزل خریداری کرده‌اید، چند جلد کتاب هم که زیباکننده ذهنتان باشد قرار داده‌اید؟ چند درصد مادران ایرانی زمانی که برای دختران خود جهیزیه تهیه می‌کنند در کنار اهمیتی که به خرید لوازم آرایش و کنسول آینه می‌دهند به داشتن یک قفسه برای کتاب نیز اهمیت می‌دهند؟ چند مرتبه تاکنون با دختر نوجوان خود همان طور که برای خرید لباس و زینت‌آلات به بازارگردی رفته‌اید، در بازارهای کتاب هم بازارگردی داشته‌اید؟ هیچ‌گاه دیر نیست. اگر یک مادر مسئولیت‌پذیر هستید بادبان‌های کشتی خانواده‌تان را به سمت داناتر شدن تنظیم کنید. اما یادتان باشد اول از خودتان شروع کنید. رفتار شما نشان دهنده ذهنیت شماست. تا خودتان اهل مطالعه نباشید، نمی‌توانید مطالعه‌کننده پرورش دهید.